

“Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi haqqında” Sazişə qoşulmaq barəsində

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. Azərbaycan Respublikası 2000-ci il sentyabrın 12-də Sankt-Peterburq şəhərində imzalanmış “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi haqqında” Sazişə **qoşulsun**.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 sentyabr 2005-ci il
№ 984-IIQ

“Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi haqqında

S A Z İ Ş

Bundan sonra “Tərəflər” adlanacaq Rusiya Federasiyası Hökuməti, Hindistan Respublikası Hökuməti, İran İslam Respublikası Hökuməti və Oman Sultanlığı Hökuməti, aralarındakı dostluq münasibətlərini və əməkdaşlığı dəstəkləmək, inkişaf etdirmək və möhkəmləndirməyi arzu edərək,

regional və global planda ölkələrin qarşılıqlı asılılığının artmasını anlayaraq, xarici iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsinə və səmərəliliyinin yüksəldilməsinə böyük əhəmiyyət verərək,

beynəlxalq ticarət və dövlətlərin iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi üçün tranzit daşımaları haqqında mövcud razılaşmaların vacibliyini tanıyaraq,

öz aralarında, eləcə də digər dövlətlərə və digər dövlətlərdən əmtəələrin müntəzəm vaxtında və səmərəli hərəkətinin inkişafına tərəfdar olduqlarını vurğulayaraq,

gələcəkdə mövcud təcrübə əsasında və beynəlxalq konvensiyalara və standartlara uyğun olaraq sərnişinlərin və əmtəələrin tranzit daşınması rejimlərini daha da təkmilləşdirmək niyyətində olaraq,

mövcud nəqliyyat infrastrukturundan lazımınca istifadə və Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi üzrə sərnişin və əmtəə daşımalarının həyata keçirilməsi üçün maksimum səy göstərərək,

aşağıdakılar barəsində razılığa gəldilər:

Maddə 1

Anlayışlar

Bu Sazişin məqsədləri üçün aşağıdakı terminlər bu mənaları ifadə edir:

1.1. “Bütün nəqliyyat növləri”:

dəmir yolu, dəniz, avtomobil yolu, çay və hava ilə sərnişin və əmtəə daşınmasını təmin edən nəqliyyat infrastrukturunu və nəqliyyat vasitələri. Hindistan üçün - hal-hazırda yalnız dəniz marşrutları üzrə əmtəələrin daşınmasını təmin edən nəqliyyat infrastrukturunu və nəqliyyat vasitələri.

1.2. “Yüklərin daşınması” - fiziki-kimyəvi xassələri və çəkisi razılaşdırılmış hədlər daxilində saxlanılmaqla əmtəələrin yerdəyişməsi üzrə nəqliyyat xidmətinin növüdür.

1.3. “Konteyner” - daşıma üçün qurğu:

- içində əmtəələrin yerləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş tam, yaxud qismən

- qapalı qabdır;
- daimi xarakterə və bununla əlaqədar dəfələrlə istifadəyə xidmət etmək üçün kifayət qədər möhkəm quruluşa malikdir;
 - aralıq yüklənib-boşaldılma həyata keçirilmədən əmtələrin bir, yaxud daha çox nəqliyyat növü ilə daşınmasının asanlaşdırılması üçün xüsusi olaraq quraşdırılmışdır;
 - o cümlədən, əsasən bir nəqliyyat vasitəsindən digərinə yerdəyişmə üçün yüklənib-boşaldılmasının asan olması şərtilə quraşdırılmışdır və istifadədə rahatdır;
 - bir kubmetrdən az olmayan daxili tutuma malikdir.

1.4. "Daşıyıcı" - faktiki surətdə yüklərin yerdəyişməsinə həyata keçirən və ya Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi üzrə Tərəf dövlətlərin milli qanunvericiliyinə müvafiq surətdə əmtələrin, sərnişinlərin və onların baqajının beynəlxalq daşımalarını həyata keçirən nəqliyyat vasitəsindən istifadəyə görə məsuliyyət daşıyan hüquqi, yaxud fiziki şəxsdir.

1.5. "Əmtəə" - vaqonlara, konteynerlərə, yaxud Tərəf dövlətlərin milli qanunvericiliyi ilə qadağan olunmayan nəqliyyat növləri ilə daşınan bütün yük növləridir.

1.6. "Əmtələrin beynəlxalq tranziti" - Tərəfin ərazisindən gömrük nəzarəti altında göndərilmə məntəqəsi və təyinat məntəqəsi bu dövlətin hüduqlarından kənarında yerləşən əmtələrin yerdəyişməsidir.

1.7. "Beynəlxalq daşıma" - bu Sazişin ən azı iki Tərəfinin ərazisi üzrə həyata keçirilən müxtəlif nəqliyyat növlərində sərnişinlərin/əmtələrin yerdəyişməsidir.

1.8. "Beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi" - beynəlxalq xətlərdə sərnişinlərin və əmtələrin onların ən çox cəmləşdiyi istiqamətlərdə daşınmasını təmin edən, bir qayda olaraq, müxtəlif nəqliyyat növlərinin müvafiq qurulması ilə Tərəfləri birləşdirən magistral nəqliyyat kommunikasiyalarının (istər mövcud olan, istərsə də yenidən yaradılan) məcmusudur.

1.9. "Şimal-Cənub Beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi" - Hindistandan, Omandan dənizlə və İran, Xəzər regionu, Rusiya Federasiyasına və onlardan keçməklə və əks istiqamətdə.

1.10. "Sərnişin" - daşıma müqaviləsi bağlamış fiziki şəxsin istənilən nəqliyyat növündə yerdəyişməsi ilə bağlı nəqliyyat xidmətlərinin istehlakçısıdır.

1.11. "Sərnişindaşıma" - istənilən nəqliyyat növü ilə fiziki şəxslərin (sərnişinlərin) yerdəyişməsi üzrə nəqliyyat xidməti növüdür.

1.12. Beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi çərçivəsində "Müvafiq obyektlər" Şimal- Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi üzrə daşımalar üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən istər mövcud olan, istərsə də yenidən yaradılan dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrini, gömrük postlarını, terminalları, vaqon qruplarının mübadilə stansiyalarını, təkər cütlərinin dəyişdirilməsi stansiyalarını, dəmiryol, avtomobil və qarışıq bərə keçidləri/limanları deməkdir.

Maddə 2

Sazişin məqsədləri

2.1. Bu Sazişin məqsədləri aşağıdakılardan ibarətdir:

- a) Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi üzrə sərnişinlərin və əmtələrin daşınmasının təşkili üçün nəqliyyat əlaqələrinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi;
- b) Saziş Tərəf dövlətlərin dəmiryolu, avtomobil, dəniz, çay və hava nəqliyyatı xidmətlərinin beynəlxalq bazarına çıxışına yardım;
- v) sərnişinlərin və əmtələrin beynəlxalq daşımalarının həcmnin artırılmasına yardım;
- q) beynəlxalq standartlara müvafiq surətdə nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin təhlükəsizliyinin, əmtələrin yaxşı saxlanması və ətraf mühitin mühafizəsinin təmin edilməsi;
- d) bu Sazişin həyata keçirilməsi məqsədilə nəqliyyat siyasətinin, eləcə də nəqliyyat sahəsində hüquqi tənzimləmənin uzlaşdırılması;

e) Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi üzrə sərnişinlərin və əmtəələrin daşınması zamanı müxtəlif nəqliyyat növlərində nəqliyyat xidmətləri sifarişçiləri üçün bərabər qeyri-ayrıseçkililik şəraitinin yaradılması.

2.2. Bu Sazişin 2.1-ci bəndində göstərilmiş məqsədlərə müvafiq surətdə Tərəflər aşağıdakılara yönəlmiş bütün səyləri göstərirlər:

a) öz dövlətlərinin ərazisindən sərnişin və əmtəələrin tranzit daşınmasının müddətinin qısaltılması;

b) tranzit daşımalarının dəyərinin minimuma endirilməsi;

v) qəbul edilmiş beynəlxalq sazişlərə və standartlara müvafiq surətdə bütün müvafiq ərazilərdən sərnişinlərin, əmtəələrin tranzit daşımalarına aid inzibati sənədlərin və prosedurların (o cümlədən gömrük prosedurlarının) sadələşdirilməsi və uyğunlaşdırılması.

Maddə 3

Ümumi müddəalar

3.1. Bu Saziş Tərəf dövlətlərin ərazisi ilə müvafiq tərəflərin Səlahiyyətli orqanlarının müəyyən etdikləri marşrutlar üzrə müxtəlif nəqliyyat növləri ilə, yaxud onların marşrutları üzrə kombinə edilməsi yolu ilə yerinə yetirilən sərnişinlərin və əmtəələrin beynəlxalq və tranzit daşımalarını tənzimləyir.

3.2. Bu Sazişin məqsədləri üçün Tərəflərin Səlahiyyətli orqanları aşağıdakılardır:

Hindistan Respublikasında - Yerüstü Nəqliyyat Nazirliyi (Gəmiçilik Departamenti) və Sənaye və Ticarət Nazirliyi (Ticarət Departamenti);

İran İslam Respublikasında - Yollar və Nəqliyyat Nazirliyi;

Oman Sultanlığında - Nəqliyyat və Mənzil Tikintisi Nazirliyi;

Rusiya Federasiyasında - Rusiya Federasiyasının Nəqliyyat Nazirliyi və Əlaqələndirmə Yolları Nazirliyi.

3.3. Bu Saziş Tərəflərinin milli qanunvericiliyinə zidd olmamalıdır və Tərəflərin iştirakçısı olduqları digər beynəlxalq müqavilələr üzrə hüquq və öhdəliklərinə toxunmur.

Maddə 4

Sərnişinlərin və əmtəələrin beynəlxalq daşımalarına yardım

4.1. Hər bir Tərəf digər Tərəflərə bu Sazişlə nəzərdə tutulmuş şərtlər əsasında öz dövlətinin ərazisindən sərnişinlərin, əmtəələrin və nəqliyyat vasitələrinin beynəlxalq tranziti hüququnu verir.

4.2. Bu Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər öz dövlətlərinin ərazisindən əmtəələrin beynəlxalq tranzit daşımalarına səmərəli yardımını təmin edir.

4.3. Bu Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər müvafiq Tərəflərdən hər birinin müəyyən etdiyi prosedurlara müvafiq surətdə əmtəələrin və sərnişinlərin beynəlxalq tranzit daşımalarında iştirak edən personal üçün çoxdəfəli giriş vizaları rejimini tətbiq edirlər.

Maddə 5

Vergilər, rüsumlar və digər ödəmələr

5.1. Daşıma ilə bağlı nəqliyyat xidmətlərinə görə xərclərin ödənilməsi, eləcə də nəqliyyat infrastrukturundan istifadəyə görə ödəmələr istisna olmaqla, tranzit daşımalarına münasibətdə növündən, yaxud təyinatından asılı olmayaraq vergilər, rüsumlar və digər ödəmələr tutulmayacaqdır. Nəqliyyat xərclərinin haqqının və digər rüsumların tutulması Tərəflərin əmtəələrin tranzit daşınmasına münasibətdə digər ölkələrə verdikləri şərtlərdən daha az güzəştli olmayan şərtlərlə həyata keçirilməlidir.

5.2. Tərəflər, onların ölkələrinin ərazisində tranzit rejimində olan əmtəələrə gömrük rəsmiləşdirilməsi, saxlanma və digər bu kimi xidmətlər üçün yığılan rüsumlar istisna olmaqla, heç bir gömrük ödənişləri tətbiq etmir.

Maddə 6

Əlaqələndirmə Şurası

6.1. Tərəflərin Səlahiyyətli orqanları bu Sazişin həyata keçirilməsi və onun müddələrinin tətbiqi ilə bağlı məsələlərin tənzimlənməsi üçün əlaqələndirmə şurası yaradırlar.

6.2. Bu Sazişin Tərəflərinin Səlahiyyətli orqanlarından ibarət olan Əlaqələndirmə Şurası özünün bu Sazişin qüvvəyə minməsi günündən etibarən altı ay ərzində keçirilməli olan ilk iclasında özünün fəaliyyət qaydalarını və prosedurlarını müəyyən edən Nizamnaməni təsdiqləyir.

6.3. Koordinasiya şurası ildə bir dəfədən az olmayaraq və ya bu Sazişin Tərəflərindən birinin xahişi ilə toplanır.

Maddə 7

Mübahisələrin həlli

7.1. Bu Sazişin tətbiqi, təfsiri, pozulması ilə əlaqədar yaranan və danışıqlar yolu ilə həlli mümkün olmayan istənilən mübahisə, yaxud pretenziya baxılmaq və həll olunmaq üçün Əlaqələndirmə Şurasına verilir.

7.2. Əlaqələndirmə Şurasının həll edə bilmədiyi istənilən mübahisə, ziddiyyət, yaxud pretenziya bütün Tərəflərin razılaşdırdıqları başqa üsullarla həll olunur.

Maddə 8

Depozitari

8.1. İran İslam Respublikası bu Sazişin Depozitarisidir. Depozitari bu Sazişin təsdiqlənmiş surətlərini onu imzalamış Tərəflərə göndərir.

8.2. Depozitari dövlət digər dövlətlərin bu Sazişə qoşulması və Tərəflərdən hər hansı birinə münasibətdə bu Sazişin qüvvəsinə xitam verilməsi haqqında Tərəfləri məlumatlandırır.

Maddə 9

Ratifikasiya

9.1. Bu Saziş Tərəflərin milli tələblərinə müvafiq surətdə ratifikasiya olunmalıdır. Ratifikasiya haqqında sənəd saxlanmaq üçün Depozitari dövlətə verilir.

Maddə 10

Sazişə qoşulma

10.1. Bu Saziş yalnız bu Sazişin bütün Tərəflərinin razılığı ilə digər dövlətlərin qoşulması üçün açıqdır.

10.2. Qoşulmuş dövlət üçün Saziş qoşulma haqqında sənədin Depozitari dövlətə saxlanmağa verilməsi tarixindən etibarən 30-cu gün qüvvəyə minir. Qoşulmuş dövlət öz Səlahiyyətli orqanları barədə Depozitari dövləti yazılı surətdə xəbərdar edir, bundan sonra Depozitari dövlət bu Sazişin digər Tərəflərinin Səlahiyyətli orqanlarını bu barədə xəbərdar edir.

Maddə 11

Dəyişiklik və əlavələr

Bu Sazişə Əlaqələndirmə Şurasının işləyib hazırladığı prosedurlar əsasında bütün Tərəflərin Səlahiyyətli orqanlarının razılığı ilə dəyişiklik və əlavələr edilə bilər.

Maddə 12

Qüvvədə olma müddəti

12.1. Bu Saziş qüvvəyə mindiyi andan etibarən on il ərzində qüvvədədir.

12.2. Bu Sazişin qüvvədə olma müddəti, onun qüvvədə olma müddətinin bitməsi tarixinə azı altı ay qalmış Depozitari dövlət Sazişi əvvəlcədən imzalamış Tərəflərin hər hansı birindən bunun əksi barədə bildiriş almadıqda həmin müddət eyni müddətə uzadıla bilər.

12.3. Bu Sazişin Tərəf dövlətin ərazisində qüvvədə olmasına, həmin Tərəfin öz ərazisində Sazişin qüvvədə olmasına xitam vermək niyyəti barədə Depozitari dövləti yazılı surətdə xəbərdar etməsindən altı ay sonra xitam verilə bilər.

12.4. Bu Sazişin müddəalarına müvafiq olaraq imzalanmış sazişlər və digər razılaşmalar üzrə öhdəliklər onun qüvvədə olmasına xitam verildikdən sonra da tam yerinə yetirilənə qədər qüvvəsini saxlayır.

Maddə 13

Qüvvəyə minmə

13.1. Bu Saziş istənilən üç Tərəfin Depozitari dövlətə milli qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş prosedurlara müvafiq surətdə bəyənilmiş ratifikasiya haqqında sənədi saxlamaq üçün təhvil verdiyi tarixdən etibarən 30 gün müddətində qüvvəyə minir.

13.2. Dövlətdaxili prosedurları gec yerinə yetirmiş Tərəf üçün bu Saziş milli qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş prosedurlara müvafiq surətdə bəyənilmiş ratifikasiya haqqında sənədin Depozitari dövlətə saxlanmaq üçün təhvil verildiyi tarixdən etibarən 30 gün müddətində qüvvəyə minir.

2000-ci il sentyabrın 12-də Sankt-Peterburq şəhərində ingilis dilində yeganə nüsxədə və bu Sazişi əvvəlcədən imzalamış Tərəflərin milli dillərində bağlanmışdır, bütün mətnlər eyni qüvvəyə malikdir. Təfsir məqsədilə ingilis dilindəki mətndən istifadə olunur.

Bunun təsdiqi kimi, Tərəf dövlətlərin lazımı qaydada müvafiq səlahiyyət verilmiş aşağıda imza edən nümayəndələri bu Sazişi imzalamışlar.

Rusiya Federasiyası

Hökuməti adından

(imza)

Hindistan Respublikasının

Hökuməti adından

(imza)

İran İslam Respublikası

Hökuməti adından

(imza)

Oman Sultanlığının

Hökuməti adından

(imza)